

Madaniyatlararo aloqa va ommaviy axborot vositalari

Onorxol Choriyevna Amanova
Abdilxofiz Abdivaxob o'g'li Karimov
Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti

Annotatsiya: Maqolada ommaviy axbarot vositalarining o'rni haqida fikr yuritiladi madaniyatlararo hamjihatlik, tinchlik barqaror rivojlanish, media savodxonlik, moslashuvchanlikning asosiy sifatlaridir.

Kalit so'zlar: media savodxonlik, madaniyatlararo kommunikatsiya, RIM. KOICA.

Intercultural communication and mass media

Onorhol Choriyevna Amanova
Abdulkhofiz Abdivakhab o'glu Karimov
Denov Institute of Entrepreneurship and Pedagogy

Abstract: The article discusses the role of mass media, intercultural solidarity, peace, sustainable development, media literacy, flexibility are the main qualities.

Keywords: media literacy, intercultural communication, RIM. KOICA.

Bugun siz internetga ulanishingiz sharti bilan butun dunyo bo'ylab istalgan odamga SMS yuborishingiz mumkin. Ushbu o'zgarish nafaqat WhatsApp, balki Facebook, Twitter, LinkedIn va Instagram tomonidan ham amalga oshiriladi. Muloqotda ijtimoiy tarmoqlarning ahamiyati doimiy muhokama mavzusidir. Online muloqot odamlar va auditoriyaga ilgari erishib bo'lmaydigan ma'lumotlarni olib keldi. Bu odamlarning dunyoning boshqa qismlarida sodir bo'layotgan voqealardan xabardorligini oshirdi.

Zamonaviy tarix shuni ko'rsatadiki, millatlararo o'zaro tushunish dinamikadan holi emas. Millatlararo munosabatlar o'ta murakkab va nozik soha bo'lib, bu erda ko'proq mos metafora doimiy nazorat va g'amxo'rlikni talab qiladi. Ushbu maqolada biz etnik bag'rikenglik haqida gapiramiz, uni etnik chet ellik etnik-madaniy xususiyatlarini qabul qilish deb tushunamiz. Etnik bag'rikenglik jamiyatning "o'zga" urf-odatlarini, marosim va odoblariga nisbatan bag'rikeng munosabatida namoyon bo'ladi.

Harakatlar, reklamalar va mahsulotlarning barchasi ijtimoiy media platformalarida, ijtimoiy media foydalanuvchilarining ko'payishi tufayli translyatsiya

qilinmoqda. Bugungi kunda tadbirkorlar, korxonalar o'z mahsulotlarini reklama qilish va sotish bilan bir qatorda brend xabardorligini yaratish uchun ijtimoiy tarmoqlarga tayanadi. Bu jug'rofiy chegaralardan qat'i nazar, tashkilotlarga mijozlarga erishish imkonini beradi. Internet insoniyatga aql bovar qilmaydigan foyda va imkoniyatlarga ega bo'lgan manbani osonlashtirdi.

Madaniyatlararo muloqotda ommaviy axborot vositalarining o'rni qanday? Ommaviy axborot vositalari global xabardorlikni oshirish, shu orqali butun dunyo bo'ylab jamoalarda madaniyatlararo tushunish, bag'rikenglik va etnik, madaniy, diniy va gender tafovutlarni qabul qilishni rag'batlantirish uchun kuchli salohiyatga ega. Afsuski, ommaviy axborot vositalarining yaxshilik uchun kuch bo'lish salohiyati osongina teskari ta'sir ko'rsatishi mumkin

Texnologiya ommaviy axborot vositalarini eng muhim bevosita ta'sirga aylantirdi. Sanoatlashgan dunyoda fikr va tushunchalar sezilarli darajada oshdi. Salbiy stereotiplarni yaratuvchi va mustahkamlovchi va davom ettiruvchi xabarlarini tarqatish orqali noto'g'ri tushunchalar, ommaviy axborot vositalari muloqotni puchga chiqaradi va o'zaro tushunishga qarshi ishlaydi.

Ommaviy axbarot vositalarini insoniyat rivojlanishining yangi bosqichlaridan biri desak bo'ladi.

Ijtimoiy-madaniy o'zgarishlar zamonaviy dunyo qiyofasi sezilarli darajada o'zgartirib, chet-elda ta'lim olish imkoniyatlari, turli talabalarning fikr almashinuvi, xorijiy amaliyotlar va boshqa ko'plab faktlar madaniyatlararo muloqat va o'zaro hamkorlik muammalarini dolzarblashtiradi.

Denov tadbirkorlik va pedagogika oliygohimizda "King Sejon" o'quv markazi faoliyati yo'lga qo'yilgan. Bu huddi Toshkent shahridagi "Koica" Koreya xalqaro hamkorlik agentligi o'quv markazi singari imkoniyatga ega. Koreys tilini yaxshi o'zlashtirgan o'rganuvchilar janubiy Koreyaga borish imkonini qo'lga kiritadilar. Oliyoghimizni yangi binosida "Raqamli iqtisodiy markazi" (RIM) o'z faoliyatini boshladi. Ishonamizki inovatsiyon loihalarni tayorlash hamda amalga oshirish ishlari jadallashadi. Shuni takidlash kerakki, o'z-o'zidan madaniyatlararo aloqa bizni hududimizda ham yanada rivojlanadi.

O'zbeklar xalqaro tadbirlarda ishtirok etmoqdalar, ayrim talabalar chet elda ta'lim olmoqdalar. Turli millat vakillari bilan muvaffaqiyatli muloqat qilish uchun nafaqat tegishli tilni, balki chet el madaniyatini qoidalarini ham bilish kerak. Psixologiya, madaniyat vakillarini noto'g'ri tushunmaslik uchun aloqa mexanizimini tushunish lozim.

Madaniyatlararo muloqat turli madaniyat vakillari o'rtasida amalga oshiriladigan muloqat hisoblanadi.

Zamonaviy madaniyat omili. Ommaviy axborot vositalari zamonaviy inson dunyosi tasvirini - uning qadriyatlarini, tushunchalarini va stereotiplarini shakllantiradi,

shuning uchun ularning faoliyati kontekstida madaniyatlar muloqoti dunyoning turli xil suratlarining ommaviy axborot vositalarida "o'zaro ta'siri" jarayoni sifatida namoyon bo'ladi. Boshqa ijtimoiy-madaniy jamoalar voqeligidan xabar beruvchi yoki bevosita xorijiy mamlakatlar auditoriyasiga qaratilgan ommaviy axborot vositalari matnlari auditoriyaning kengligi va kommunikativ ta'sir kuchi jihatidan ham madaniyatlararo muloqotda eng faol rol o'ynaydi.

Ushbu pozitsiyalardan kelib chiqqan holda, ommaviy axborot vositalarining madaniyatlararo muloqotdagi ishtiroki dolzarb ilmiy va ijtimoiy muammo sifatida namoyon bo'ladi. Uning rivojlanishi, o'z navbatida, tadqiqotchini tushunish, ma'nolarni talqin qilish, kommunikativ ta'sir va boshqalar muammolariga olib keladi. Zamonaviy madaniyatlararo muloqotda ommaviy axborot vositalarining rolini har tomonlama o'rganish ularni empirik materialda sinab ko'rish bilan muayyan uslubiy yondashuvlarni ishlab chiqishni nazarda tutadi.

Madaniyatlararo muloqot - bu turli madaniyat vakillari o'rtasidagi muloqot bo'lib, u odamlar o'rtasidagi to'g'ridan-to'g'ri aloqalarni va bilvosita aloqa shakllarini (til, nutq, ommaviy axborot vositalari, elektron aloqa) o'z ichiga oladi.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, madaniyatlararo aloqa va ommaviy axborot vositalari bugungi kunimizning ajralmas bir qismiga aylanib ulgurmoqda. Yuqorida nomlari keltirilgan bu ikki vositalar yashash tarzimizni yanada chiroyli hamda qulay qilib osonlashtirdi. Shu ikkisi bilan mazmunli qilish esa o'z qo'limizda...

Foydalanilgan adabiyotlar

1. А.П. Садохин, Введение в межкультурную коммуникацию, Москва, Высшая школа, 2005.
2. С.Г. Тер-Минасова, Язык и межкультурная коммуникация, Учебное пособие.